

ІНШОМОВНА ФОНЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ БРИТАНСЬКОГО ТА АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Аліна Маслова, Євген Топалов, Ольга Гончарова

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Анотація:

Статтю присвячено аналізу значення іншомовної фонетичної компетентності в професійній підготовці здобувачів вищої освіти, зокрема майбутніх учителів іноземних мов та філологів. Авторами зіставлено особливості британського (Received Pronunciation) та американського (General American) варіантів англійської мови й висвітлено їхній вплив на розвиток чіткої, правильної вимови. Наголошено на необхідності свідомого вибору варіанту іншомовної вимови, що сприяє формуванню професійної мовної компетентності та запобігає комунікативним труднощам. Представлено сучасні методи й технології вдосконалення вимови, зокрема використання мобільних застосунків, автентичних аудіо- й відеоматеріалів, що підвищує мотивацію здобувачів вищої освіти й забезпечує інтеграцію у міжкультурне середовище.

Ключові слова:

фонетична компетентність; англійська мова; британська англійська; американська англійська; здобувачі вищої освіти; професійна підготовка.

Resume:

Maslova Alina, Topalov Yevhen, Goncharova Olga. Foreign language phonetic competence in the professional training of higher education students: a comparative analysis of British and American English variants.

The article examines the role of foreign language phonetic competence in the professional training of higher education students, especially future foreign language teachers and philologists. The authors provide a comparative analysis of British English (Received Pronunciation, RP) and American English (General American, GA) variants, emphasizing their impact on the development of clear and accurate pronunciation skills. Mastery of phonetic competence not only ensures effective communication but also contributes to the professional image and competitiveness of graduates in the global labor market. The article underscores the importance of consciously choosing and consistently adhering to one variant of pronunciation to avoid misunderstandings and achieve communicative clarity. Furthermore, the authors discuss innovative methods and tools for improving pronunciation, such as mobile applications, authentic audio and video materials, phonetic transcription exercises, and reflective practices. Special attention is paid to the integration of phonetic training into communicative tasks, which enhances student motivation and supports the development of phonetic awareness. Finally, the paper suggests further research directions, including the study of sociocultural influences on accent choice and the creation of interactive training programs tailored to the needs of Ukrainian higher education institutions. These initiatives are expected to foster the ability of future specialists to analyze and adjust their own pronunciation, thereby improving their overall communicative competence and professional readiness.

Key words:

phonetic competence; English pronunciation; British English; American English; higher education students; professional training.

Постановка проблеми. У сучасному глобалізованому світі, де посилюються міжнародні зв'язки, міжкультурний діалог і процеси інтеграції, ефективна комунікація іноземною мовою стає ключовим аспектом професійної підготовки молодих фахівців. У цьому контексті іншомовна фонетична компетентність, яка забезпечує чіткість, розбірливість і адекватне сприйняття усного мовлення, набуває особливої ваги. Незважаючи на це, фонетичний аспект часто залишається недооціненим у процесі мовної підготовки здобувачів вищої освіти, хоча саме він може стати вирішальним для їх успішної професійної взаємодії та конкурентоспроможності на ринку праці.

З огляду на розмаїття варіантів англійської мови, зокрема британського та американського, виникає потреба в порівняльному аналізі фонетичних особливостей, які впливають на якість іншомовного мовлення здобувачів освіти. Вибір мовного варіанта нерідко визначається вимогами професійного середовища або особистими уподобаннями, проте недостатнє усвідомлення фонетичних відмінностей може стати перешкодою у комунікації, призвести до непорозуміння.

У світовій практиці викладання англійської мови традиційно орієнтуються на два основні стандарти вимови: Received Pronunciation (RP), асоційований з британським варіантом англійської мови, та General American (GA), пов'язаний з американським варіантом. Історично RP мав вищий престиж, особливо в Європі, і часто вважався еталоном для вивчення. Однак, зростаючий вплив американської культури, економіки та медіа призвів до значного поширення GA як глобально вживаного варіанту. Усвідомлення відмінностей зазначених варіантів англійської мови є особливо важливим для здобувачів освіти спеціальностей А4.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література), В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, для яких чітка, правильна й зрозуміла вимова є необхідною складовою успішної професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що окреслена проблема не втрачає своєї актуальності. Вагомий внесок у дослідження поняття «англійська фонетична компетентність» зроблено такими вітчизняними науковцями, як Т. Андрушко, О. Бігич, Н. Бориско, В. Бортник,

Л. Войналович, С. Войталюк, Н. Дячок, Є. Костик, Г. Лясак, Т. Мельник, І. Моляка, О. Ранюк, О. Чухно, в той час як відмінності американського та британського варіантів англійської мови вивчали Н. Горбач, Т. Кальченко, С. Побідаш, Г. Поліна, О. Савченко, Т. Тимошенко та інші. Проте, стан досліджуваної проблеми на сьогодні потребує уточнення.

Формулювання цілей статті. Отже, мета цієї публікації – обґрунтувати необхідність розвитку фонетичної компетентності здобувачів вищої освіти (майбутніх учителів іноземних мов та майбутніх філологів) й проаналізувати ключові відмінності британського (RP) та американського (GA) варіантів англійської вимови.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (CEFR) компетентність визначено як сукупність знань, умінь і характеристик, які дозволяють людині виконувати дії (CEFR, 2001, с. 9). Досліджувана нами фонетична (фонологічна) компетентність є невід'ємною складовою мовної компетентності, яка в свою чергу, входить до складу іншомовної комунікативної компетентності (Редько, 2018, с. 369).

За визначенням вітчизняних науковців іншомовна фонетична компетентність являє собою:

- «головний складник в узгодженні з іншими мовними та мовленнєвими компетентностями» (Войталюк, & Ранюк, 2021, с. 121);

- «здатність правильно артикулювати та інтонаційно висловлювати власні думки і розуміти мовлення інших» (Дячок, 2021, с. 56);

- здатність коректно вимовляти звуки та інтонаційно оформлювати власне мовлення, а також розуміти висловлювання інших (Мелекесцева, 2021, с. 178), (Авраменко, 2024, с. 145), (Стецько, & Ничко, 2022, с. 145);

- сукупність знань, умінь і навичок здобувачів освіти, що забезпечують вільне володіння вимовними нормами іноземної мови та правильне інтонаційне й ритмічне оформлення речень і висловлювань (Моляка, 2023, с. 51).

Найбільш детальне трактування іншомовної фонетичної компетентності знаходимо в Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти (CEFR): знання та володіння навичками сприйняття й продукування: звукових одиниць (фонем) мови та їхньої реалізації в конкретних контекстах (алофонів); фонетичних ознак, що розрізняють фонем; фонетичного складу слів (структури складу, послідовності фонем, наголосу, тонів слова); фонетики речення (просодії); акцентуації та ритму речення; інтонації; фонетичного редукування; редукції голосних; сильних і слабких форм; асиміляції; елізії (CEFR, 2001, с. 116–117).

Проаналізований обсяг науково-методичної літератури дозволяє стверджувати, що серед сучасних науковців не існує єдиної думки щодо основних компонентів змісту навчання англомовної фонетичної компетентності. Так, І. Моляко розглядає таку компетентність як композицію наступних компонентів:

- лінгвістичного (фонетичні навички, знання специфіки фонетичної системи англійської мови у зіставленні з українською, а також вміння ефективно застосовувати ці знання),
- методичного (уміння формулювати цілі, завдання та принципи, а також обирати оптимальні методи, прийоми й засоби розвитку англомовної фонетичної компетентності),
- рефлексивного (здатність критично оцінювати процес розвитку власної професійної фонетичної компетентності в англійській та українській мовах, аналізувати фонетичні особливості власного мовлення та визначати вимовні помилки, їхні причини та наслідки),
- прагматичного (застосування інтонаційних засобів для вираження комунікативних намірів та сформована готовність до використання інтонаційних навичок у навчально-виховному процесі) (Моляко, 2023, с. 50–51).

В той час, як Б. Авраменко та О. Бігун, Г. Воронько й Л. Фенюк описують фонетичні знання, навички (активні й пасивні) й уміння в якості основних компонентів фонетичної компетентності (Авраменко, 2023, с. 174), (Бігун, Воронько, & Фенюк, 2022, с. 11). При цьому фонетичні знання охоплюють розуміння звукової системи мови, включаючи фонем, їхні артикуляційно-акустичні характеристики, просодичні особливості, транскрипцію та стилістичні варіації вимови. Фонетичні навички (слуховимовні, інтонаційні, рецептивні, репродуктивні) формуються поступово та автоматизуються, забезпечуючи правильну вимову звуків, інтонаційних моделей і наголосу, необхідних для ефективної комунікації. Фонетичні уміння реалізуються через аудіювання, говоріння та читання вголос, що сприяє грамотному використанню мовних засобів відповідно до орфоепічних норм (Бігун, Воронько, & Фенюк, 2022, с. 11).

Загалом, іншомовна фонетична компетентність охоплює як продуктивні (правильна артикуляція, інтонування), так і рецептивні (розуміння мовлення інших) аспекти, базуючись на знаннях, навичках, уміннях та фонетичній усвідомленості, яка представляє собою складову загальної мовної свідомості, що сприяє рефлексивному аналізу мовних явищ, процесу навчання та розвитку

іншомовної комунікативної компетентності. Фонетична усвідомленість включає здатність оцінювати формування власної фонетичної компетентності, усвідомлено розпізнавати звукові одиниці, аналізувати фонетичні особливості мовлення та коригувати вимову задля досягнення нормативних стандартів (Авраменко, 2024, с. 145).

В умовах міжкультурної комунікації належний рівень сформованості англomовної фонетичної компетентності є критично важливим для успішної професійної діяльності майбутніх учителів іноземних мов і філологів/перекладачів, оскільки чітка та зрозуміла вимова сприяє уникненню непорозуміннь, швидкій і ефективній передачі інформації, що є особливо важливим у професійних контекстах, де точність комунікації може мати вирішальне значення.

Водночас, спостерігається суперечність між визнаною важливістю фонетичної підготовки та часто низьким рівнем іншомовної фонетичної компетентності першокурсників ЗВО (Лисак, 2021, с. 45). Це відслідковується через неоднорідний рівень мовної підготовки випускників ЗСО, відсутність достатнього рівня сформованості англomовної фонетичної компетентності у шкільних учителів, які, відповідно, не здатні здійснити якісну підготовку учнів в цьому плані, нестачу лінгафонних кабінетів і новітнього обладнання, складнощі рефлексивного аналізу власної вимови та самостійного вдосконалення фонетичної компетентності тих, хто навчається, а також змішування британського та американського варіантів вимови лексичних одиниць у потоці мовлення. Таке змішування може призвести до неузгодженості фонетичного оформлення, що ускладнює сприйняття та розуміння мовлення носіями мови. Чітке дотримання одного варіанта вимови сприяє послідовності мовлення, допомагає уникнути фонетичних невідповідностей і сприяє точності комунікації. Крім того, це важливо для розвитку системного фонетичного мислення у тих, хто вивчає мову, дозволяючи їм краще засвоювати закономірності артикуляції та просодії певного мовного стандарту. Вибір і сталість певного варіанта вимови також позитивно впливають на формування мовної ідентичності, що особливо актуально для майбутніх викладачів іноземної мови та філологів/перекладачів.

Нижче розглянемо основні характеристики, притаманні британському (Received Pronunciation) та американському (General American) – варіантам англійської мови.

Received Pronunciation (RP) та General American (GA) є двома основними стандартизованими акцентами англійської мови, які найчастіше обирають як моделі для вивчення

та викладання. RP, який іноді називають Standard British English або BBC English, історично асоціюється з освіченими верствами південно-східної Англії. У сфері освіти такий варіант вимови традиційно вважається нормативним різновидом мови, яку викладають як у середній, так і у вищій школі. Водночас у добу глобалізації дедалі помітнішим стає вплив американської англійської – General American, що зазвичай пов'язується з вимовою жителів Середнього Заходу США, вирізняється відсутністю виражених регіональних особливостей і став широко вживаним у світі. Це зумовлено стрімким розвитком інтернету, зростанням ролі засобів масової інформації та посиленням культурної експансії, зокрема через популярність американського кіно. Крім того, зміцнення позицій США як провідної економічної, політичної та культурної сили у світі сприяє активному поширенню американського варіанту англійської, що все більше впливає на британську (Горбач, Кальченко, & Савченко, 2022, с. 157).

Відмінності у вимові між британською та американською англійською головним чином проявляються у різній вимові голосних та приголосних. У вимові останніх прослідковуються наступні характеристики:

- ротичність. Найбільш суттєва різниця полягає у вимові звука /t/. У GA цей звук чітко вимовляється в кінці слів (ротаційна вимова), тоді як у RP він часто не вимовляється, якщо після нього не йде голосна (неротаційна вимова). Наприклад, перед приголосними: card – GA: [kɑ:d], RP: [kɑ:d]; farm – GA: [fɑ:m], RP: [fɑ:m]; у суфіксах -er, -or: teacher – GA: ['ti:tʃər], RP: ['ti:tʃə];
- флєпінг /t/ та /d/ (T-Voicing). У GA звук /t/ між двома голосними часто звучить, як м'який /d/ (наприклад, слово «butter» вимовляється як «budder»);
- випадання йоту (Yod-Dropping): GA характеризується випаданням звука /j/ (йота) після альвеолярних приголосних /t, d, n, l, s, z, θ/ на початку наголошеного складу, де історично був дифтонг /ju:/. Наприклад, tune вимовляється, як /tu:n/, due як /du:/, new як /nu:/, assume як /ə'su:m/, в той час, як в RP йот у більшості випадків зазвичай зберігається (Ковальова, 2023, с. 25);
- більша фонетична відповідність орфографії у GA. Американська вимова зазвичай більш наближена до написання слова або до звучання самої літери, тоді як британська вимова часто такою не є. Наприклад: interesting – GA: [intərɪstɪŋ], RP: [ɪntrɪstɪŋ], often – GA: [ɒftən], RP: [ɒfən], factory – GA: [fæktəri], RP: [fæktri] (Meng, 2022, с. 268).

Щодо вимови голосних виокремлюємо наступні особливості. Коли літера «а» стоїть перед звуками [m], [n], [ŋ], [s], [θ], [f], у британській англійській вона вимовляється як [ɑ:], а в американській – як [æ]. Наприклад: can't – GA: [kænt], RP: [kɑ:nt]; dance – GA: [dæns], RP: [da:ns].

Короткий звук «ʊ» в американській англійській часто звучить, як британський короткий /ʌ/. Наприклад: hot – GA: [hʌt], RP: [hɒt]; coffee – GA: ['kʌfi], RP: ['kɒfi].

О. Ковальова також вказує на наступні особливості: 1) у певних словах дифтонг eɪ [ai] вимовляється, як i: [i:]. Наприклад: either – GA: ['i:ðər], RP: ['aiðə]; neither – GA: ['ni:ðər], RP: ['naiðə]; 2) сполучення «ee» у словах на кшталт been вимовляється як коротке i – GA: [bi:n], RP: [bi:n]; 3) втрата ненаголошених голосних перед літерою «r» є рідкісною: necessary – GA: ['nesəsəri], RP: ['nesəsri] (Ковальова, 2023, с. 25).

Додатково позначимо відмінності у вимові дифтонга əʊ/[ou] в обох варіантах англійської мови, а саме: в RP це дифтонг з центральним початком [əʊ], тоді як у GA він традиційно мав більш задній початок [ou]. Наприклад, go – GA: [goʊ], RP: [gəʊ]; home – GA: [hoʊm], RP: [həʊm].

Поєднання [ju:], яке в багатьох словах британської англійської зберігає повну форму, в американській англійській часто спрощується до [u:], особливо після зубних приголосних /t/, /d/, /n/, /s/, /z/. Така фонетична редукція є характерною рисою GA і спрямована на спрощення артикуляції. Наприклад, слово duty – RP: ['dju:ti], GA: ['du:ti], student – RP: ['stju:dənt], GA: ['stu:dənt].

Окремої уваги заслуговує різниця у вживанні нейтрального звуку [ə] (schwa), який зустрічається в ненаголошених складах незалежно від того, яку літеру він позначає (а, е, о, у тощо). Така різниця стосується редукції голосних (RP частіше редукує ненаголошені голосні до [ə], ніж GA: secretary – GA: ['sekrə,teri], RP: ['sekrətri]); втрати /schwa/ в деяких словах (у RP шва часто зникає повністю в розмовній мові: family – RP: ['fæmli], GA: ['fæməli]); вживання /schwa/ в префіксах і суфіксах (обидва варіанти англійської використовують шва у префіксах та суфіксах, але RP більш схильна до редукції: again – [ə'gen] або [ə'gem]). Таким чином, відмічаємо, що RP частіше редукує звуки до [ə] та опускає цілі склади, в той час, як GA іноді зберігає чіткішу артикуляцію, особливо у формальних та наголошених контекстах (Khan, 2019, с. 143–144).

Сучасна методика формування фонетичної компетентності здобувачів вищої освіти концентрує увагу на необхідності застосування аналітико-імітативного (або комбінованого) підходу (Авраменко, 2024, с. 145), що передбачає

інтеграцію роботи над вимовою у змістовні комунікативні завдання та ситуації. Серед конкретних технік та прийомів навчання іншомовної вимови використовуються:

- фонетичні ігри/зарядки для створення мотивації та мовленнєвого середовища;
- вправи на фонетичний аналіз;
- використання фонетичної транскрипції, словників вимови;
- вправи з мінімальними парами для розрізнення звуків;
- техніки критичного слухання;
- імітація, копіювання моделей;
- порівняльний аналіз фонетичних систем рідної/першої іноземної мови та другої іноземної мови для подолання інтерференції;
- використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів;
- аналіз артикуляційних труднощів та помилок у вимові;
- рефлексія та саморефлексія через запис.

Важливим моментом вважаємо використання сучасних фонетичних програм та мобільних додатків для самостійного відпрацювання вимови здобувачами освіти (наприклад, ELSA Speak, що передбачає покращення англійської вимови з використанням штучного інтелекту, або Sounds: The Pronunciation App, спрямований на вивчення фонетики англійської мови (британський і американський варіанти) та покращення звукової точності).

Достатній рівень сформованості іноземної фонетичної компетентності є надзвичайно важливим для професійної діяльності, особливо в умовах міжкультурної взаємодії. Фонетичне оформлення мовлення значною мірою впливає на ефективність вербального спілкування, оскільки чітка й правильна вимова забезпечує точну передачу змісту та допомагає уникнути непорозумінь. Це набуває особливої ваги у професійному середовищі, де якість комунікації часто є визначальною. Відповідна вимова майбутнього викладача іноземної мови дозволяє не лише інформувати, а й виявляти ставлення до співрозмовника чи теми, а також здійснювати вплив на хід комунікативної взаємодії. Для представників таких професій як перекладачі високий рівень фонетичної компетентності є обов'язковою умовою їхньої успішності. Фахівець у цій галузі має не лише розуміти різноманітні акценти та варіації вимови, а й володіти бездоганним, чітким мовленням, вільним від помітних регіональних або іноземних ознак.

Висновки дослідження й перспективи подальшої роботи в цьому напрямі. Рівень розвитку фонетичної компетентності безпосередньо визначає ефективність

професійної та міжкультурної комунікації. Як зазначалося вище, фонетична структура мовлення відіграє ключову роль в успішній вербальній взаємодії. Чітка та нормативна вимова сприяє точному сприйняттю інформації слухачем, зменшує напруженість у комунікації та мінімізує ризик непорозуміння. Вимова є важливим показником мовної компетентності особистості, формуючи перше враження під час спілкування. Навіть якщо у мовленні присутні граматичні чи лексичні неточності, правильна вимова сприяє адекватному розумінню, тоді як значні фонетичні помилки можуть суттєво ускладнити або повністю порушити комунікацію.

Таким чином, розвиток іншомовної фонетичної компетентності є необхідним не лише для досягнення професійної майстерності, але й для формування мовної особистості майбутнього педагога чи філолога. Володіння чіткою та правильною вимовою дозволяє здобувачам вищої освіти впевненіше інтегруватися в міжнародне середовище, підвищує їхню конкурентоспроможність і забезпечує якісну підготовку майбутніх учнів.

Беззаперечним є той факт, що майбутні вчителі іноземних мов і майбутні філологи/перекладачі повинні бути знайомі з різновидами британського (RP) та

американського (GA) варіантів англійської вимови, щоб бути конкурентоспроможними на ринку праці й відчувати себе більш впевнено у професійному середовищі.

Подальші наукові розвідки в цьому напрямку повинні також охоплювати вплив соціокультурних факторів на вибір варіанту вимови та їхнє значення у професійній діяльності. Зокрема, доцільно проаналізувати, якою мірою сучасні здобувачі освіти орієнтуються на британський або американський стандарт залежно від професійної сфери, а також дослідити ставлення носіїв мови до різних акцентів. Це сприятиме формуванню більш цілісного підходу до викладання фонетики в українських ЗВО.

Крім того, перспективним напрямом дослідження є створення інтерактивних навчальних програм, спрямованих на вдосконалення вимови та розвиток фонетичної усвідомленості. Використання мультимедійних технологій, мобільних додатків і автентичних матеріалів дає змогу зробити процес навчання більш ефективним, цікавим і наближеним до реальних комунікативних ситуацій. Такий підхід дозволить майбутнім фахівцям не тільки засвоїти мовні норми, а й розвинути здатність самостійно аналізувати й коригувати власну вимову.

Список використаних джерел

- Авраменко, Б. В. (2023). Компоненти змісту навчання фонетичної компетентності майбутніх фахівців корейської мови. *Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку*: матеріали XXVIII міжнар. наук.-практ. конф., м. Лімасол (Кіпр), 7 січ. 2023 р. Лімасол. С. 173–177.
- Авраменко, Б. (2024). Методика формування фонетичної компетентності студентів мовних спеціальностей. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 1 (71), 142–146.
- Бігун, О., Воронько, Г., & Фенюк, Л. (2022). Фонетичні навички сучасної французької мови як складова комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти. *Філологічні трактати*. 14 (2), 7–15 URL: <https://tractatus.sumdu.edu.ua/index.php/journal/article/view/1035>.
- Войталюк, С. В., & Ранюк, О. П. (2021). Формування фонетичної компетентності на заняттях з дисципліни «Сучасна польська мова». *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. 1, 116–123.
- Горбач, Н. Л., Кальченко, Т. М., & Савченко, О. О. (2022). Основні граматичні відмінності між американським та британським варіантами англійської мови. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 55, 153–158.
- Дячок, Н. В. (2021). Особливості фонетичної компетентності у підготовці майбутніх учителів іноземних мов. *Перспективи та інновації науки*. 2 (2). С. 49–57. DOI: 10.52058/2786-4952-2021-2(2)-49-57.
- Лисак, Г. (2021). Особливості формування англійської фонетичної компетентності студентів ЗВО. *Іноземні мови в контексті сучасного розвитку природничих та гуманітарних наук: міждисциплінарний підхід*: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної

References

- Avramenko, B. (2024). Methods of developing phonetic competence in students of language specialities. *Topical Issues of the Humanities*, Issue 71, Vol. 1, pp. 142–146 [in Ukrainian]
- Avramenko, B. V. (2023). Components of the content of teaching phonetic competence to future Korean language specialists. *Modern aspects of science modernization: state, problems, development trends*: Proceedings of the XXVIII International Scientific and Practical Conference, Limassol (Cyprus), January 7, 2023 (pp. 173–177). Limassol [in Ukrainian]
- Bigun, O., Voronko, H., Feniuk, L. (2022). Phonetic skills of the modern French language as a component of students' communicative competence. *Philological Treatises*, 14 (2), 7–15. URL: <https://tractatus.sumdu.edu.ua/index.php/journal/article/view/1035> [in Ukrainian]
- Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Cambridge University Press. (2001). 265 p. URL: <https://rm.coe.int/1680459f97> [in English]
- Diachok, N. V. (2021). Features of phonetic competence development in the training of future foreign language teachers. *Perspectives and Innovations in Science*, 2 (2), 49–57. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2\(2\)-49-57](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2(2)-49-57) [in Ukrainian]
- Horbach, N. L., Kalchenko, T. M., Savchenko, O. O. (2022). Main grammatical differences between American and British variants of English. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Philology*, (55), 153–158. [in Ukrainian]
- Khan, M. (2019). Exploring the differences between British and American English towards better performance of the English teacher and the taught. *International Journal of Humanities and Social Science*. Vol. 9. № 5. P. 137-147. [in English]

- інтернет-конференції з питань методики викладання іноземної мови (м. Одеса, 22 березня 2020 р.), 44–47.
- Мелекесцева, Н. В. (2021). Формування професійно орієнтованої фонетичної компетентності майбутніх учителів англійської мови початкової школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 3 (107), 177–186.
- Моляка, І. (2023). Англомовна фонетична компетентність як науково-методична проблема в освіті. *Наука і освіта*. 2, 48–53.
- Редько, В. Г. (2018). Засоби формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи: результати емпіричних досліджень. *Проблеми сучасного підручника*. 20, 360–372. URL: https://lib.iitta.gov.ua/711263/1/Redko_Zasib_Communicative_Competence.pdf.
- Стецько, І. І., & Нічко, О. Я. (2022). Особливості формування англомовного фонетичного аспекту як комунікативно-лінгвістичної субкомпетенції студентів-філологів у мовному ЗВО. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*. 13 (81), 144–149. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3505>
- Поліна, Г., & Побідаш, С. (2024). Порівняльна характеристика американського та британського варіантів англійської мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 3 (77), 175–179.
- Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Cambridge University Press. (2001). 265 p. URL: https://rm.coe.int/1680459f97_
- Khan, M. (2019). Exploring the differences between British and American English towards better performance of the English teacher and the taught. *International Journal of Humanities and Social Science*. Vol. 9. № 5. P. 137-147.
- Kovalova, O. B. (2023). Divergence between modern British and American English in the aspect of phonetics, orthography and grammar. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. № 59. Т. 2. С. 24-27.
- Kovalova, O. B. (2023). Divergence between modern British and American English in the aspect of phonetics, orthography and grammar. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Philology*, (59), Vol. 2, pp. 24–27. [in English]
- Lysak, H. (2021). Features of forming English-language phonetic competence in higher education students. In *Foreign Languages in the Context of Modern Development of Natural and Humanitarian Sciences: An Interdisciplinary Approach: Proceedings of the 7th All-Ukrainian Scientific-Practical Internet Conference on Methods of Teaching Foreign Languages* (Odesa, March 22, 2020) (pp. 44–47). Odesa [in Ukrainian]
- Melekestseva, N. V. (2021). Formation of professionally oriented phonetic competence in future primary school English teachers. *Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies*, (3[107]), 177–186. [in Ukrainian]
- Moliaka, I. (2023). English phonetic competence as a scientific-methodological problem in education. *Science and Education*, (2), 48–53. [in Ukrainian]
- Polina, H., Pobilash, S. (2024). Comparative characteristics of American and British variants of English. *Topical Issues of the Humanities*, 77 (3), 175–179. [in Ukrainian]
- Redko, V. H. (2018). Means of developing foreign language communicative competence in primary school pupils: Results of empirical research. *Problems of the Modern Textbook*, 20, 360–372. URL: https://lib.iitta.gov.ua/711263/1/Redko_Zasib_Communicative_Competence.pdf [in Ukrainian]
- Stetsko, I. I., & Nichko, O. Ya. (2022). Features of developing English phonetic aspects as a communicative-linguistic subcompetence in philology students at higher education institutions. *Scientific Notes of the National University of Ostroh Academy: Series Philology*, 13 (81), 144–149. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3505> [in Ukrainian]
- Voitaliuk, S. V., Ranoch, O. P. (2021). Formation of phonetic competence in classes on the discipline “Modern Polish Language”. *Scientific Notes of the Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk. Series: Pedagogy*, (1), 116–123. [in Ukrainian]

Відомості про авторів:

Маслова Аліна Вікторівна
mav2429@gmail.com

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького
Наукове Містечко, вулиця, 59, Запоріжжя,
Запорізька обл., 69000, Україна

Топалов Євген Миколайович

topalov92@gmail.com

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького
Наукове Містечко, вулиця, 59, Запоріжжя,
Запорізька обл., 69000, Україна

Гончарова Ольга Анатоліївна

goncharoo82@gmail.com

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького
Наукове Містечко, вулиця, 59, Запоріжжя,
Запорізька обл., 69000, Україна

doi: 10.33842/22195203-2025-35-136-194-199

Information about the authors:

Maslova Alina Viktorivna
mav2429@gmail.com

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University
Scientific Town, Street 59, Zaporizhzhia
Zaporizhzhia region, 69000, Ukraine

Topalov Yevhen Mykolaiovych

topalov92@gmail.com

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University
Scientific Town, Street 59, Zaporizhzhia
Zaporizhzhia region, 69000, Ukraine

Goncharova Olga Anatoliivna

goncharoo82@gmail.com

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University
Scientific Town, Street 59, Zaporizhzhia
Zaporizhzhia region, 69000, Ukraine

doi: 10.33842/22195203-2025-35-136-194-199

Матеріал надійшов до редакції 19. 08. 2025 р.
Прийнято до друку 19. 09. 2025 р.

Received at the editorial office 19. 08. 2025.
Accepted for publishing 19. 09. 2025.